NARODOWA LIBRARY MANITOBA

ПЕРШИЙ ВИСТУП ТЕАТРОСТУДІЇ У ВІННІПЕҐУ.

В минулу суботу (8. листопада) ми нарешті діждалися першого публичного виступу Театральної Робітничої Студії у Вінніпегу. Виступ цей за мало назвати вдачним і успішним, бо успіх його був незвичайний.

Театростудія, як відомо, вибрала для свого першого виступу трудну драму-поему **"Казку старого млина"**, мабуть більш задля того, що це один з тих драматичних творів в українській мові, які надаються більше для вишколювання театростудійців, чим задля якоїсь особливої вартости її змісту.

Короткий зміст цеї драми вже був поданий в "Укр. Роб. Вістях" і остається хіба пригадати його кількома словами для того, щоб влекшити зрозуміння спостережень про гру театростудійців. "Казка старого млина", це так сказати-б символічний драматичний малюнок наступу капіталістичного світа, з його культурою, індустрією, машинами, гомонним міським життям, на світ попередившого його ладу, з спокійним життям працюючих серед умовин, які з правіків творила сама природа, в непрохідних степах і лісах. Капіталістичний світ у свойому побідному наступі руйнує "казку старого світа" а тих, що ньою жили, повертає в своїх слуг і створює нову "казку... якій імя — культура" (Подорожній). Але капіталізм породжує нову силу — пролетаріят, що готовиться сказати капіталістичному світу "перше слово казки нової вже" (Сусанна), з приходом якої казці капіталістичній "умерти доведеться" (Подорожній).

Сімволами цих трох світів-казок являються: Маряна, Вагнер і Подорожній. Маряна, молоденька, прекрасна дівчина живе собі з своїм Дідом-мельником в млині, серед чарівної природи, в глибокій дебрі, далеко від людей. Крім Діда знає тільки німого чабана Юрка, що любить її дуже і свої думки та почування виливає в сумній грі на сопілці. Життя їхне тихе, спокійне.

В добру приходять молодий інженір Вагнер з землеміром Крамаренком шукати за мінеральними багацтвами, бо думають будувати копальні на широких ланах дідича Тарана, з дочкою якого заручений Вагнер. Туди приходить і загадочний Подорожній, котрий довідується про пляни Вагнера. Гості ночують оподалік млина. В ночі виходить з млина Маряна і не помічаючи гостей, танцює під гру сопілки чабана. Вагнер знайомиться з Марянною, закохується в ній і бере її з млина у свій двір, де вона живе під доглядом його ключниці Марти. Тимчасом під керовництвом Вагнера виросли в степах і лісах Тарана фабрики, закипіло гомонне індустріяльне життя, убиваючи спокій та тишину, руйнуючи й старе мирне життя. Перші виступи робітників під проводом Подорожнього здавлює Вагнер на якийсь час. Ненадійно приїздять до Вагнера в гостину дідич Таран і його дочки Марія і Сусанна і довідується, що у Вагнера живе Маряна. Марія, що була заручена з Вагнером, умліває і всі вони відїздять до дому. Вагнер попадає в роспуку, бо знає, що не ожинившись з дочкою Тарана, він не зможе продовжати своєї роботи (будови культури — як це він говорить), бо він не багатий. Він пє і шукає розради в товаристві "тимчасових гостей" — жінок і гуляк-мущин. Маряна, що мала невдовзі стати матірю, довідується від льокая Трохима, що в Вагнера є наречена і від цього терпить великі муки. Вагнер, в присутності своїх підпитих гостей зневажає її і кидає на підлогу. В той мент вскакує через вікно до кімнати чабан Юрко, повалює Вагнера і на руках виносить Маряну на двір. Вагнер зривається і через вікно з револьвера пострілює Юрка. За посередництвом Сусанни між Вагнером і його нареченою Марією відновлюються перервані звязки і Вагнер кидається до дальшої праці. За порадою землеміра Крамаренка, він наказує зруйнувати старий млин в дебрі, щоб на його місці збудувати водопровід, що має гнати воду для міста і копалень. Але старенький Дід-мельник не погоджується вступитися з млина і коли робітники приходять розбирати млин, він ховається до середини, запалює його і сам гине в вогні. Робітники находять помершого Юрка, котрого привела в дебру онучка Діда-мельника Маряна, а сама пішла в ліс. Повернувшись до горіючого млина, Маряна довідується, що Дід-мельник замкнувся в млині, кидається у воду. В цей мент зявляється Подорожній і кидається за ньою у воду, а також надходить Вагнер, що кається на вид загибелі **Казки Старого Млина.**

Як-же грали цю драму театростудійці? У відповідь треба щиро признати, що грали вони її так, як ще ніде аматори не грали ні одної штуки. І коли оцінювати виставу "Казки старого млина" Театростудією, то її ніяк не можна ставити на рівні аматорських вистав. Буває, що й в звичайних аматорських виставах поодинокі актори або аматорки виявляють неабиякий талант, а навіть часом і незрівнану гру; буває, що поодинокі сцени випадуть дуже добре, але переплітають їх звичайно більші або менші невдачі, иноді досить болючі. Цего не можна сказати про виставу "Казки старого млина".

Перше, що зразу вражало глядача, це точне знання роль всіх аматорів і правильне їх вигодошування. Рухи і міміку всі театростудійці теж вивчили прекрасно. Кожний і кожна, що брали участь у виставі знали своє місце на сцені в кожній дії і кожній сцені. Не було спізнень ні в мові (у впаданнях), ні в потрібних змінах місць на сцені, ні в руках, ні при входах і виходах. Найкраще випала друга дія, особливо-ж прекрасним і сильним був її початок (суперечка Вагнера з Подорожнім), остання сцена першої дії (коли Маряна підходить до Вагнера а потім утікає до млина), кінець третьої та кінець четвертої дії. Це, так сказати-б, загальна оцінка.

З поодиноких роль виконана найкраще роля Вагнера. Повне зрозуміння своєї ролі, переняття нею, виразна дзвінка мова, правильні, ефектовні рухи, прекрасна міміка склалися на вірний тип Вагнера, що кращого не можна сподіватися від професіонального актора. Особливо прекрасною була гра Вагнера в першій, другій і при кінци третьої дії. Маряна Казка чарувала своєю грою, але місцями (дуже рідко) говорила дещо затихо і немов-би проявляла непевність себе. При кінці першої дії і в третій дії, коли довідується вона про те, що у Вагнера є наречена, Маряна грала незрівнано чудово. Взагалі наша молоденька аматорка виявила великий талант. Танець Маряни в першій дії вийшов прекрасно, тільки слід було його перервати раз або два, бо був за довгий.

Подорожній грав дуже добре, а в другій дії був просто незрівнаний. Сильна стать товариша аматора, його добре вивчені рухи і міміка, виправлена мова (давніше товариш грішив часом "проковтуванням" слів), знаменита гра робила на глядачів велике враження. Дуже добре грав землемір Крамаренко, який виявив неабиякий талант. Дід-мельник також, як було видно, доложив чимало праці над своєю ролею і грав добре, хоч часто мовою попадав в надто чутливий тон, який не зовсім відповідав акції. Знаменитий тип був німого чабана Юрка. Аматор справився з цею трудною ролею прекрасно. Дуже добре і свобідно грали свої ролі Сусанна, Трохим, льокай Вагнера, Марта, ключниця, Анелька і Фані і в кожного з них слідно було не тільки талант, але й знайомство зі сценою. Добре грали й Марія і перший та другий гості, хоч були вони не зовсім в своїх ролях. Дуже добре грав також гурт робітників в останній дії і з цьої гуртової сцени наші аматори повинні дечого навчитися.

Уваги мої мають на цілі не догану деяким театростудійцям, бо на таку рішучо ніхто на заслужив, а тільки виказують чого не доставало, щоб їхню гру зробити зовсім викінченою. Загально-ж беручи, своєю грою наші театростудійці куди перевищили гру аматорів, яких ми призвичаєні бачити на сценах і можуть сміливо порівнатися з многими професіональними акторами.

До гри наших театростудійців достроювалися і чудові нові декорації. Дуже до речі було вступне пояснення про ціли і завдання Театростудії, про зміст і значіння штуки, що його виголосив секретар студії перед розпочаттям представлення, тільки трохи за довге. Про одну важливу при аматорських виставах особу не можу сказати нічого доброго, а це про суфлєра. Він на цей раз сидів сумний у суфлєрській будці і не мав зовсім нагоди пописуватися, бо театростудійці знали свої ролі досконало і на нього зовсім не зважали.

Пишу ці спостереження без наміру захвалювання і без пересади. Ця перша незвичайна у нас театральна вистава, це плід пильної праці нашої Театростудії і великий її успіх тільки свідчить про велике культурне значіння самої Театростудії і її вельми цінної праці для українських трудящих мас на цім континенті.

З нетерпінням ждемо на дальші вистави Театростудії.

Пр.

"КАРПАТСЬКА НІЧ".

Накладом Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства в Вінніпегу вийшла **перша книжка т. М. Ірчана, писана на канадійській землі п. н.: "Карпатська ніч".** Книжка обіймає 178 сторін друку.

Є це знамените оповідання з терену кріавої війни й американського робітничого життя. Коли це оповідання т. М. Ірчана друкувалося є "Укр. Роб. Вістях", то українські робітники з захопленням читали його.

— Дай най перечитаю.

— А хіба ти не чув як я читав?

— Але дай, нехай сам прочитаю, бо мені здається, що бачу перед собою Карпати, Матвія Шавалу...

Такі слова нераз можна було почути в шапі при полуденку. Принесе один робітник "Вісти", читає голосно всім, а по перечитанню "Вісти" йдуть по руках, кожний читає ще раз, "бо йому здається, що бачить Карпати, Матвія Шавалу"...

— Ото ціляє... Мов фарбою по полотні!

— Коли слідуюче вийде?

— Цікаво знати, що далі буде з Шавалою?

Так з дня на день. Жінки навіть на вулицях говорили:

— Матвій Шавала вже знов в Америці...

— От бідний він, бідний...

І нема тут нічого дивного. Автор "Карпатської ночі" написав це оповідання в нашій рідній робітничій мові. Читаєш й відразу малюєш собі картину, й не лише бачиш мертві букви, а чуєш вухами, відчуваєш серцем, бачиш очима: війна, жовніри, Шавала, Бойки...

Бойки, Бойки... А хіба-ж вони чужі? Вони-ж наші по крові, по мові й по нужді і автор чудово змалював нам своєю раненою рукою дійсний образець їхнього життя.

"Це ті забуті-невідомі люди, які навіть не кожного року їли раз в рік на великдень білу будку з вівсяним хлібом... Література не знає про їх долю, тільки в географії українських земель істнує коротесенька згадка про них, про їх назву".

Як-же його не зрозуміти, як воно таке близьке, рідне? Це не байочка про "Сорокаті штани", не "Тисяч й одна ніч". Це правдиве оповідання з приближно "Тисячу двіста ночей" — з чотирох років кровавої війни — різні бідного й пониженого робочого народу.

"— Ба-а-ах!
...Вітер позривав сніпки з хати а жінка недужа...
. . . . . .
...Воліла ти мене мамо в колисці придушити"...

А далі:

"На мерцях ранені, на ранених мерці, на всіх них ще живі воякы...
. . . . . .
— Смерть, смерть... Гину... Мамо рідна!"

Читаєш й пригадуєш слова шапового робітника: "Ото ціляє... Мов фарбою по полотні!" Перед вами картина кровавої війни, чуєте крик, зойк і плач своїх братів, синів, своїх кревних — нещасних рабів, котрих панська влада віддала в жертву кровавому богові.

— "Ой! Боже! Ай-ай-ай!
І заплакав хтось так жалісно, так щиро, як дитина.
...Мамо! Мамо!"

Це так плакали молоді хлопці-вояки, котрих виправили українські панки аж в Карпати здобувати "Неньку Україну". Плакали, бо хотіли жити. З ними плакав також й Матвій Шавала, старий чоловік, й тисячі подібних Шавалів.

Дальше автор описує про життя Матвія Шавали в Америці, про його працю, про мешкання, про те, як його обікрали. Вкрали в него шістьлітну заробітну платню, як він їхав перший раз до рідної землі, до жінки, до дітей а по втраті грошей вернув назад до Америки та мусів других шість років працювати. Відтак поворот до рідні, в доньки весілля, а жінка вже має другого чоловіка.

Щоби хотів хоч вкоротці переповісти, та пояснити, то забрало-б дуже багато місця, а на це нема потреби. Пояснення до творів т. М. Ірчана вам не треба, бо ви їх самі добре розумієте і переживаєте те, що в них описане. А спеціяльно "Карпатська ніч" — це один з найпопулярніших творів тов. М. Ірчана. Про життя Матвія Шавали в Америці, (в котрім то оповіданню є змальоване також й наше життя), — т. М. Ірчан описав так уміло, що самого себе бачиш в цім творі.

Як дійсний пролетарський письменник, т. Ірчан вміє не лише змалювати картину робітничого життя, але й заставити своєю популярною мовою всіх цих пригноблених глядіти на цю картину.

— "Жоно моя, Марійко моя! І ти донечко Анничко і ти Митрику мій! Кланяюся вам до ніг низенько і пороги цілую хати рідної... Аби хоч на мінуту побачити вас, бо дуже мені прикро тут. Тай за землею банно серцем і душею..."

Читаєш й пригадуєш собі: Чи я так не писав? Не один Шавала заливався сльозами, як диктував мені листа до своєї Марійки, Аннички і Митрика...

Багато робітників з захопленням читали "Карпатську ніч" в "У.Р.В.", але це вже було давно, переривано, а тепер в купці, в одній книжці з поправками. Тому кожний український робітник, фармер, робітниця й фармерка, повинні якнайскорше набути цю цінну й популярну книжку "Карпатська ніч". Це не лише перша книжка написана т. М. Ірчаном в Канаді, але це взагалі перша українська книжка на американській землі, в котрій змальований жах кріавої різні світової війни й нещасного робітничого життя в Америці.

Книжка написана талановитим пролетарським письменником — вояком і борцем за волю робітничо-селянської України.

В жовтні цего року минуло якраз десять років, як тов. М. Ірчан почав вперше писати і **ця книжка, "Карпатська ніч", в десятилітну річницю літературної праці т. М. Ірчана є немов дарунок від него для заокеанських українських робітників та фармерів.**

Прийміть цей дарунок щиро, бо він збагачує нашу ще дуже бідну літературу.

Хай-же не буде українського робітника й робітниці, фармера й фармерки, що не мали-б цеї книжки!

Хай росте й збагачується українська робітнича література!

Синьоверголець.

ПРИЇХАЛИ ЗА ГОЛОСАМИ.

Нордег, Алта.

До цеї місцевости приїхав недавно президент 18. майнерського дістрікту Шерман та секретар Пікак, які мали спеціяльний мітінґ та пояснювали, чому майнері програли страйк. Шерман крутив язиком, як фірман батогом, хитро уважаючи, щоб не ляснути себе самого. Доказував, що вина в програнню страйку є найбільша та, що "Том бенк" збанкротував, в якому майнері втратили свої ощадности. Сказав також, що й Луїс винен, бо він (Шерман) писав до Луїса, щоб той приїхав та попровадив роботу на користь страйкерів, але бідний Луїс був дуже занятий і не міг приїхати. А занятий він був роботою в користь виборчої кампанії да Фолета, на яку у него був і час і фонди, а для страйкуючих майнерів не будо.

Після промови було багато запитів і між ними був запит, чи хоче Шерман остати й на далі президетом 18. дістрікту. На це він демагогічно відповів, що він радше згодився-б працювати у майні, чим бути президентом, бо він... жонатий, а тут все треба їздити і нема часу бути дома... Але... але, як майнері схочуть то він буде. Біда тільки, що газети — одна в Торонто, а друга "форейнерська" є проти него, так що йому бідному тяжко приходиться... І знову, він же жонатий.

Отакої молов Шерман. Пожалуйте його, товариші майнері, звільніть при слідуючих виборах з президента, дайте йому нагоду зазнати сімейного щастя, а то бачите, як нарікає. Не голосуйте на него, а вам він сам буде за це "вдячний", та й робітники лекше зітхнуть, позбувшися цего капіталістичного прислужника.

Майнер.

З РОБІТНИЧОГО РУХУ В ЕДМОНТОНІ.

Від початку осінного сезону товариші і товаришки при Укр. Роб. Домі в Едмонтоні так заняті працею, що ані одного вечера не мають вільного. А в неділю робота ведеться від 10. годи рано і до пізної ночі. В день мітінги, проби, а вечером концерт, або инші поважні підприємства.

Відділ Укр. Секції Компартії Канади цілими силами працював при доповняючих провінціональних виборах, де кандидував т. Бартоломю, який дістав так поважне число голосів, що до цего часу в Едмонтоні ніякий робітничий кандидат не дістав навіть половини того. Тепер відділ запряжений до роботи при міських виборах, де робітники докладають всіх усиль, щоб провести своїх радних. Завданням нашого відділу є працювати щиро в цему напрямі серед українських робітників.

Театральна Робітнича Студія при Укр. Роб. Домі відбуває свої лекції, проби представлень і співу, бо хоче щоб свої вистави довести до належної висоти. Товариство Молоді також енергійно працює над своєю самоосвітою, бере участь в Драмгуртку, дає виклади і т. ин.

Жіноче товариство відбуває свої лекції що другого понеділка, а тепер працює над збіркою річей для базару, який має устроїти невдовзі. А це також вимагає тяжкої праці.

Робітниче Запомогове Товариство й собі старається втягнути більше членів до організації, хоч тепер досить тяжко працювати на цему полі. Однак після звіту Центрального Комітету, що був поміщений в "Укр. Роб. Вістях", робітники побачили, що за короткий час до каси Р.З.Т. вплинула поважна сума грошей і воно виплатило велику суму допомоги, та проте має в касі $5,000.00. Робітники почали говорити, що Р.З.Т. буде мати успіх, тому треба його всюди організувати.

Діточа школа також не лишається по заді і рішила причинитися в місяці листопаді своєю працею до помочі робітничій пресі, в котрій діти мають свою сторінку.

Ці коротенькі вісти свідчать, що організовані українські робітники і робітниці в Едмонтоні та їхні діти завзято працюють на організаційному і освітньому полі для добра робітничого загалу. Працюють і нікому про свою працю не кричать. Люде самі бачуть і оцінюють, бо всякий бачить, що коли серед Українців в Едмонтоні ведеться активна праця, то це в Укр. Роб. Домі. Це мусить признати навіть наші противники. Працюйте, товариші і товаришки з завзяттям далі, бо така праця приносить користь трудовому загалу і насолоду самим працівникам.

Око.

В комуністичному суспільстві кожний працюватиме по змозі, а одержуватиме по потребі.

ПОДЯКА ТОВ. М. ІРЧАНА.

Шановна редакціє "Укр. Роб. Вістей"!

Не відмовте помістити в одному з найближчих чисел "Укр. Роб. Вістей" кілька моїх слів з нагоди десятої річниці моєї літературної праці.

Українська робітнича преса в Канаді і Злучених Державах довшими статтями згадала про десятиліття моєї письменницької праці і це було для мене великою несподіванкою. Ніякого ювілею я не обходив, але не по моїй вині ця річниця приняла характер масового свята. Особисто вважаю, що мой дотеперішня праця ще за мала, щоб аж обходити ювілей. На скільки дозволяли мені умовини, я писав і літературний мій дорібок за цих 10 років можна більше цінити по змістові, як по кількості. Довгі роки безперервної боротьби на фронтах не давали мені змоги писати. Тільки після закінчення війни, почали появлятися мої твори окремими книжками накладом робітничих видавництв. І безмірно щасливий я, що ті книжки найшли таке щире приняття в тих, для яких призначені вони. Чи-ж може бути більше щастя в людини, як то, що її розуміють і радість та страждання переживають разом з нею десятки тисяч працюючих?

Та я кажу: за десять років я зробив ще за мало. За ці роки, я тільки ріс, розвивався, вихóвувався, щоби загартованим в боротьбі прийти до Вас і не почувати ріжниці, що Ви є ви, а я —я. Надії не обманули мене. Я злився з Вами в один могутній акорд і живу-творю в цьому акорді. А перед мною, як і перед Вами послався довгий шлях. Шлях — не вквітчаний розами, не мягенький від білого пісочку, а твердий та колючий. Та в цьому й наша сила. В цьому наше завзяття.

З приводу десятої річниці моєї скромної літературної праці я одержав численні привітання від українських робітничих організацій та поодиноких товаришів-робітників і фармерів та робітниць і фармерок так з Канади, як і Злучених Держав. Особливо літературний-пролетарський світ американської землі поспішив зі своїми щирими бажаннями.

Всі ці листи і телеґрами залишаться в мене найдорощою памяткою на ціле життя. Деякі листи писані тяжкою рукою робітників і робітниць, незграбно, але цілою душею і вони страшенно дорогі для мене. Це й є той бажаний-могутній акорд, яким живу я і який додає мені сили до дальшої праці на користь працюючих мас. Моя кімнатка в той день звеселилася свіжими-червоними квітами і хоч самому мені було ніяково, та відчув я ще глибше безграничну любов до Вас дорогі товариші і товаришки. Хай-же моя ніяковість і зворушення в цей день від Ваших несподіванок для мене буде найкращою запорукою, що я, дрібна частинка Вас усіх, всю працю і все життя віддаю Вам.

Одержані листи і телеґрами з привітаннями я не даю для використання робітничій пресі і не в силі відповісти на них окремо. На цьому місці щиро дякую всім організаціям і поодиноким товаришам та товаришкам Канади і Злучених Держав, які памятали про мене в день мойого письменницького десятиліття. Дякую так, як вмію і краще дякувати не в силі людина, як не в силі висловити цього самими словами. Моя дальша літературна праця буде найкращою подякою.

Пишучи ці стрічки не можу промовчати ще одної несподіванки, яку зробили мені всі вінніпегські українські робітничі організації разом з організаціями з Транскони і Іст Килдонан. Коли в понеділок 10. листопада одержав я запрохання на літературну вечірку в У.Р.Д., я радо згодився прибути на неї, тимбільше, що на цій вечірці повинні були виступати члени рідної мені Заокеанської Філії Союзу Пролетарських Письменників "Гарт". Але як-же вразило мене, коли опинився я між кількома сотнями робітників та робітниць у великій салі У.Р.Д., та почув з уст промовців моє імя а в слід за цим довгі-бурні оплески авдиторії. Це свято зробило на мене пострясаюче враження і ніколи не забуду я цього ненадійного, памятного вечера. Я не міг говорити багато в цей вечер. Був я настільки зворушений, що ясно висловити свою думку я не був в силі. І не тільки один я був зворушений. Підчас привітань представників і представниць всіх робітничих організацій, деякі товариші і товаришки втирали сльози. В їх і моїх очах ці сльози були не з жалю, не зі смутку, а з дивного-великого зворушення. Це й був той могутній акорд, що заставляє мене творити і в якому зливаюся з широкими працюючими масами. Ніколи не забуду тої хвилі, як на сцену вийшла молоденька представниця Центрального Комітету Спілки Української Робітничої Молоді і передаючи мені китицю червоних троянд, вітала щирими словами, в яких був подих запашної весни. Мабуть в цьому місці загальне зворушення дійшло до найвищої точки у всіх. Чому? Годі сказати. Може тому, що представниця наших робітничих "бейбі" з діточою простотою і щирістю говорила, а може тому, що це були слова нового робітничого свідомого покоління.

Дорогі Товарищки і Товариші СУРМ! Не так давно і я був таким, як зараз Ви. Ще десять років тому назад, будучи у Ваших літах, колов я свої ноги і серце на гострі життєві колючки. Цей біль привів мене до Вас. І коли Ви передали мені роскішні троянди, то безмірно дякуючи Вам за них і за слова Ваші, бажаю Вам з цілого серця, щоб дожили Ви до того часу, як не буде вже ран і болів ні в Ваших батьків, ні у Вас самих. Бо сьогодняшне наше життя на зверх таке-ж, як оті запашні троянди. Червоні квіти — кров, зелені листочки, а між листочками гострі колючки...

Дякуючи ще раз за це ненадійне для мене свято, з окрема складаю сердечну подяку всім українським робітничим організаціям Вінніпегу, Транскони і Іст Килдонан за ті дарунки, якими обдарували вони мене окрім привітань в день мойого десятиліття. Дотеперішня і майбутня моя культурна праця, це всі Ви товариші і товаришки і я Ваш, тільки Ваш

М. Ірчан

11. листопада 1924 р.

ЦІННА КНИЖКА

Кождий український робітник в Канаді повинен мати в своїй бібліотеці і користати з цінного наукового твору Юлія Ліпперта п. н.

ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ.

Книжка обнимає 400 сторін друку більшого формату, зі 112 ілюстраціями, напечатана на книжковім папері. На українську мову переклав П. Дятлів.

Ціна цеї книжки $2.50.

Для відділів і філій Стов. У.Р.Д. та відділів У.С. Р. П. К. тільки за половину ціни.

Замовлення посилайте на слідуючу адресу:

J. Boychuk
21 Denison Ave.,
TORONTO, ONT.

Не забувайте про пресовий фонд одинокої української робітничої газети в Канаді!